

MOLAO WA KGOHALETSO YA PHIHLELO YA TLHAHISOLESERING

BUKANA KA HO YA KA KAROLO YA 14

Mabapi le

AGRICULTURE SECTOR EDUCATION AND TRAINING AUTHORITY (AGRISETA)

1 **SELELEKELA**

Bukana ena e phatlaladitswe ka ho ya ka Karolo ya 14 ya Molao wa kgothaletso ya phihlelo ya tlhahisoleseding, 2000 (Molao wa Nomoro ya 2 wa 2000) ("Molao"). Molao o phethahatsa dipehelo tsa Karolo ya 32 ya Molao wa Motheo, tse lokisetsang tokelo ya phihlelo ya tlhahisoleseding e tshwerweng ke Mmuso le tlhahisoleseding e tshwerweng ke motho e mong e leng e hlokehang bakeng sa ho sebedisa le / kapa ho sireletsa tokelo efe kapa efe.

Phumantsho ya tlhahisoleseding efe kapa efe ka hodima eo e batlwang ka ho ya ka Karolo ya 14 of Molao ha e bope tokelo efe kapa efe ya tumellano kapa tokelo ya ho fumana tlhahisoleseding eo, ntle le ka ho ya ka Molao.

2 **KAKARETISO YA AGRISETA**

AgriSeta e hlalosa Molaong e le mokga wa mmuso, o kenyelletsang lefapha lefe kapa lefe la mmuso kapa tsamaiso boemong ba naha kapa ba provinse ba mmuso kapa mosebetsi ofe kapa ofe o mong kapa institjhushene ya ona e phethahatsang matla kapa e phethang mosebetsi ka ho ya ka Molao wa Motheo kapa o phethahatsa matla a setjhaba kapa o phethahatsa mosebetsi wa setjhaba ka ho ya ka molao ofe kapa ofe.

AgriSeta e tshhetsa tokelo ya molao wa motheo ya phihlelo ya tlhahisoleseding mme e ikemiseditse ho neha mokopi ofe kapa ofe phihlelo ya direkoto tsa rona ka ho ya ka dipehelo tsa Molao.

Sepheo sa hore ho thehwe AgriSeta ke ho fana ka moralo wa loha le ho kenya tshebetsong maano a naha, a mokga le a sebakeng sa ho sebetse a tla tsamaelana le maikemisetso a moruo wa naha le ntshetsopele ya setjhaba. Maano ana a tla ntshetswa pele ka mokgwa wa ho:-

- Tshhetsa ntshetsopele le ntlafatso ya mesebetsi ya ntshetsopele ya bokgoni;
- Fana ka tiisetso ya boleng thutong le thupelong;
- Tshhetsa phihlelo ya menyetla ya ho ithuta;
- Kgothaletsa ho ba le seabo ha boramesebetsi ka mokgwa o mafolofolo;
- Tshhetsa maikemisetso a Molao wa Tekatekano Mosebetsing; le;
- Ho rarolla ditlhoko tsa mebaraka ya mosebetsi ya Afrika Borwa ho kenyelletswa le tsa boramesebetsi, basebetsi; le dikgwebo tse nyenyane, tse mahareng le tse nyenyane haholo.

3 **HO FUMANEHA HA BUKANA ENA**

Khopi ya bukana ena e fumaneha weposaeteng ya rona (www.agriseta.co.za) kapa ha o ka romela kopo ya khopi ho Mohlanka wa Tlhahisoleseding kapa Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding wa AgriSeta ka e-meile. Bukana e ka fumanwa hape le ofising ya rona, Khomisheneng ya Ditokelo tsa botho ya Afrika Borwa ("SAHRC") atereseng e beuweng mona ka tlase kapa ho Bahatise ba Mmuso.

4 **NTJHAFATSO YA BUKANA**

Bukana ena e tla ntjhafatswa le ho phatlalatswa, ha ho hlokeha, ka dinako tse sa feteng selemo se le 1 (seng) jwalo ka ha ho beuwe Molaong.

5 **MESEBETSI LE SEBOPEHO SA AGRISETA**

• **Mesebetsi ya AgriSeta**

Letona la Mesebetsi, ka mora therisano le Bolaodi ba Naha ba Ntshetsopele ya Bokgoni, tlasa karolo ya 9(1) ya Molao wa Ntshetsopele ya Bokgoni, 1998 (Molao wa Nomoro ya 97 wa 1998) o balwa mmoho le Tsebiso ya mmuso ya Nomoro ya R.1082

ya la 7 Loetse 1999 jwalo ka ha e fetotswe, o hlomme *Sector Education and Training Authorities (SETAs)*, e leng Bolaodi ba Mokga wa Thuto le Thupelo, jwalo ka ha ho bontshitswe Shejulung ya 1 ho tloha ka la 01 Phupu 2005 ho ya ho la 31 Tlhakubele 2010 ka taolo e boletsweng shejulung ya 2 ya Tsebiso ya mmuso ya Nomoro ya R.656. Mesebetsi ya AgriSeta *hara e meng*, e kenyelletsa ho:-

- o hlahisa morero wa bokgoni ba mokga ka hara moralo wa leano la naha la ntshetsopele ya bokgoni;
- o ho kenya tshebetsong morero wa yona wa bokgoni ba mokga ka ho thea mananeo a ho ithuta, ho ananela merero ya bokgoni ba mosebetsing, ho aba dithuso tsa ditjhelete ekasitana le ho lebelala thupelo ya thuto ka hara mokga;
- o ho kgothaletsa mananeo a ho ithuta ka ho hlwaya dibaka tsa ho sebetsa bakeng sa boiphihlelo bo fumanwang mosebetsing, ho tshehetswa le ntshetsopele ya methiriele ya ho ithuta, ho ntlafatsa mesebetsi wa ho ithuta le ho thusa phethahatsong ya ditumellano tsa ho ithuta;
- o ngodisa ditumellano tsa ho ithuta;
- o fumana kananelo ho tswa Bolaoding ba Mangolo a Thuto ba Afrika Borwa (*South African Qualifications Authority*);
- o ho bokella le ho aba ditefiso tsa ntshetsopele ya bokgoni mokgeng wa yona;
- o sebedisana le Bolaodi ba Naha ba Bokgoni mabapi le mawa a naha a ntshetsopele ya bokgoni, leano la naha la ntshetsopele ya bokgoni ekasitana le morero wa yona bokgoni ba mokga;
- o tlalehela molaodi Kakaretso wa Mesebetsi ka kuno le ditshenyehelo tsa yona ekasitana le ka ho kengwa tshebetsong ha morero wa yona wa bokgoni ba mokga;
- o sebedisana le ba ditshebeletso tsa mesebetsi tsa Lefapha la Mesebetsi le mokga ofe kapa ofe wa thuto o theilweng tlasa molao ofe kapa ofe o laolang thuto ka hara Rephaboliki ya Afrika Borwa bakeng sa ho ntlafatsa tlhahisoleseding e mabapi le menyetla ya mesebetsi le tlhahisoleseding e pakeng tsa baabi ba thupelo ya thuto le basebetsi;
- o beha moifo o tla phetha mesebetsi ya yona; le
- o ho phetha mesebetsi efe kapa efe e meng e tla tliswa ke Molao wa Ntshetsopele ya Bokgoni le Molao wa Ditefiso tsa Ntshetsopele ya Bokgoni kapa o tsamaelanang le merero eo.

AgriSeta e na le matla ohle a jwalo a hlokehang ho etsa hore e kgone ho phetha mesebetsi ya yona jwalo ka ha e beuwe mona ka hodimo le matla afe kapa afe a mang ao e a nehwang ke Molao wa Ntshetsopele ya Bokgoni.

Mananeo a yang ka leano

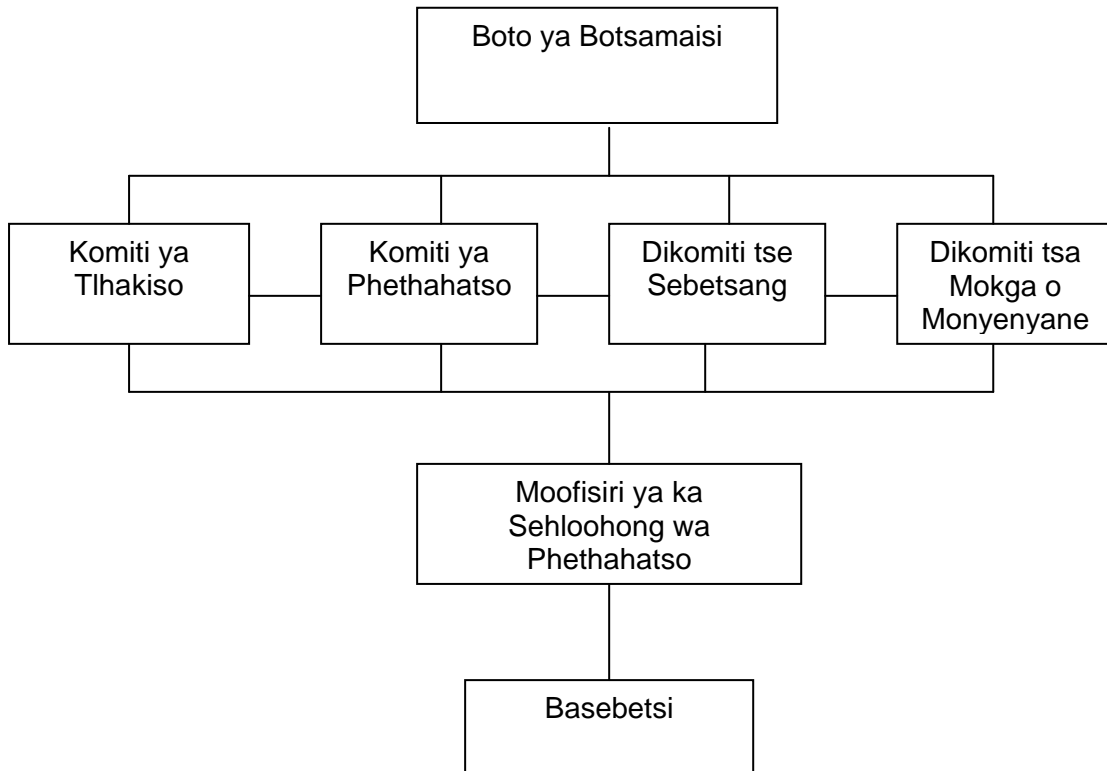
Morero wa Bokgoni ba Mokga wa AgriSeta, o ileng wa hlahiswa ka tshebetso ya ditherisano le bathahaselli, o hlahisa hona ho latelang lenaneng la ona jwalo ka dintho tse lokelwang ho tsepamiswa maikutlo hodima tsona:

- **Ho fihlela, ho boloka le ho hodisa bokgoni ba tlhodisano lefatsheng lohle.** *Maikemisetso ana a yang ka leano a na le sephetho sa hore AgriSeta e sebedisane le mekga ya yona e menyenyane ho netefatsa hore ditaba tse amanang le kgwebo ya lefatshe lohle di a fuputswa, di utlwisiswe mme di kenyelletswa mananeong a ho ithuta.*
- **Ho fihlela ditlhoko tsa semolao tsa dinaha tsa lefatshe.** Le ha maikemisetso ana a yang ka leano a amana le a sa tswa boletswa, ona a ile a nkuwa e le a bohlokwa hobane a hloka hore ho tsepamiswe maikutlo ka mokgwa o ikgethang. *AgriSeta e tla lokela ho etsa bonnete ba hore ditaba tse jwalo ka tsa bophelo bo botle le polokeho mosebetsing, ho latelwa ha mehlala, HACCP, ISO le mananeo a mang a nang le boleng a kenyelletswa mme a latelwe ka nepo mananeong a fapaneng a ho ithuta.*
- **Ho tshehetsa ntshetsopele ya di-SMME (dikgwebo tse nyenyane, tse mahareng le tse nyenyane haholo).** Dikgwebo tse ngata tse fapaneng tse

ngodisitseng le AgriSeta ke di-SMME. *AgriSeta e lokela ho etsa bonnete ba hore mananeo a ho ithuta ao e wa tshhehatsang sepheo sa ona ha se ho shebana le dikgwebo tse kgolo feela, empa le di-SMME di fumane kelo hloko e lekaneng.* Ka ho ya ka mekga ya rona e menyenyane, AgriSeta e tla tshwanela ho thusa ka ntshetsopele ya mananeo a tshwanetseng a tsepamisitseng maikutlo bokgoning ba kgwebo, bokgoni bo tshwanetseng ba botekgeniki le bohwebing.

- **Tsepamiso ya maikutlo hodima mananeo a ntlafatso ya phedisano.** Ka baka la dikamano tseo e nang le tsona le Temo ya Motheo, e meng ya mekga e menyenyane ya AgriSeta e dibakeng tsa mahaeng mme ho sa le jwalo e na le mesebetsi e mengata e tlwaelehileng e akaretsang – ka hoo mokga o hira palo e hodimo haholo ya batho ba sa kgoneng ho bala le ho ngola le basebetsi ba nang le thuto e fokolang. *AgriSeta e tla tshwanela ho tsepamisa maikutlo hodima mananeo a ntlafatso ya phedisano mme e etse bonnete ba hore bathahaselli ba yona ba ba le seabo mananeong a jwalo.* Mananeo ana a tla tsepamisa maikutlo ditabeng tse jwalo ka tsa Thuto ya Batho ba Baholo (ABET), Tikoloho, HIV/Aids le bokgoni bo bong bo akaretsang phedisano.
- **Ntshetsopele ya bokgoni ba dikamano.** Ka baka la sekgeo se sehlo se pakeng tsa moifo wa botsamaisi le palo e kgolo ya basebetsi ba etsang mesebetsi e tlwaelehileng, ho tla hlokeha hore ho etswe bonnete ba ho mokga o tswela pele le ho sebetsa ka kutlwano ka sepheo sa ho ba le sephetho se nang le tshepo ntlafatsong ya dihlahiswa. *AgriSeta e tla kgothaletsa ntshetsopele le ho kengwa tshabetsong ha mananeo a ho ithuta, a tla tsepamisa maikutlo hodima bokgoni ba dikamano. Ditshebetso tse jwalo di lokelwa ho phethahatswa boemong ba botsamaisi le ba basebetsi ka kakaretso.*

• **Moralo wa sebopeho sa AGRISETA**

• **Sebopeho sa AGRISETA**

AGRISETA e ka ba feela le ditho tse emetseng:-

- mokgatlo wa basebetsi;
- mokgatlo wa boramesebetsi, ho kenyelletswa le dikgwebo tse nyenyane;

- o mafapha a tshwanetseng a mmuso; mme
- o ka ho ya ka boikgethelo ba Letona, mokga ofe kapa ofe wa profeshenale le/kapa khansele ya ditherisano tse kopanetsweng e nang le taolo mokgeng oo.

6 DINTLHA TSA BAO O KA ITEANYANG LE BONA

Lebitso la Mokga wa Mmuso	Agriculture Sector and Education Training Authority (AgriSETA)
Mohlanka ya Kgethuweng wa Tlhahisoleseding	Mong. J Madiba
Motlatsi wa Mohlanka ya Kgethuweng wa Tlhahisoleseding (ha a le teng)	Mme A Labuscagne
Aterese ya emeile ya Mohlanka wa Tlhahisoleseding/ Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding	jerry@agriseta.co.za annetje@agriseta.co.za
Aterese ya poso	PO Box 26024 ARCADIA 0007
Aterese ya Setarata	AgriSETA House 529 Belvedere Street ARCADIA 0083
Nomoro ya founu	+27 12 325-1655
Nomoro ya fekse	+27 12 325-1677

7 KA MOO O KA Fihlelang BUKANA JWALO KA HA HO Hlalositse KAROLONG YA 10 YA MOLAO

Tataiso ena e fumaneha ho tswa Khomisheneng ya Ditokelo tsa Botho ya Afrika Borwa. O kotjwa hore o lebise dipatlisiso dife kapa dife ho:

The South African Human Rights Commission:

PAIA Unit

The Research and Documentation Department

Aterese ya poso: Private Bag 2700
Houghton
2041

Thelefounu: +27 11 484-8300

Fekse: +27 11 484-0582

Weposaete: www.sahrc.org.za

E-meile: paia@sahrc.org.za

8 KA MOO O KA ETSANG KOPO YA PHIHLELO YA DIREKOTO TSE TSHWERWENG KE AGRISETA

- **Direkoto tse ka kotjwang**

Direkoto tse tla kotjwa ke mokopi di bolela tlhahisoleseding efe kapa efe e ngotsweng fatshe ho sa natswe mokgwa wa yona kapa sesebediswa seo e leng ho sona kapa tlasa taolo ya AgriSeta hore e theuwe ke AgriSeta kapa tje.

- **Mekgwatshebetso ya kopo**

Mokopi o tla kgona ho fihlela rekoto e tshwerweng ke AgriSeta ha ditlhoko tse latelang, tse beuweng Molaong, di fihletswe, e leng:

- o tsa hore mokopi o dumellana le ditlhoko tsohle tsa mokgwa tshebetso tse rerilweng Molaong tse amanang le mokopi, le
- o hore phihlelo ya rekoto e kotjwang ha e hanelwe ka ho ya ka lebaka lefe kapa lefe la kganyetso e rerilweng Molaong.

Tokelo ya mokopi ya ho fumana tlhahisoleseding ka ho ya ka Molao ona ha e angwe ke mabaka afe kapa afe ao mokopi eo a faneng ka ona, kapa kgopolo efe kapa efe ya Mohlanka wa Tlhahisoleseding ya hore mabaka a kopo a ka ba afe.

Dikopo tsa ho fumana direkoto tse tshwerweng ke AgriSeta di lokelwa ho etswa diforomong tsa kopo tse beuweng (ka ho lefa le ditefello tse beuweng, ha di le teng) tse fumanwang ho tswa weposaeteng ya SAHRC (www.sahrc.org.za) kapa Lefapha la Toka le Ntshetsopele ya Molao wa Motheo (www.doj.gov.za tlasa "melawana"). Bakeng sa ho o thusa, khopi e kenyelleditswe bukaneng ena.

Dikopo tsa phihlelo ya direkoto di lokelwa ho etswa ho Mohlanka wa Tlhahisoleseding atereseng, nomoro ya fekse kapa atereseng ya poso ya elektroniki eo ho fanweng ka yona mona ka hodimo.

Mokopi o lokela ho fana ka dintlha tse lekaneng foromong ya kopo ho etsa hore Mohlanka wa Tlhahisoleseding a tle a kgone ho hlwaya rekoto le mokopi. Mokopi hape o lokela ho bolela hore o rata ho fumana rekoto eo ka mokgwa ofe, mme a bolele hape haebe o lakatsa hore a tsebiswe ka qeto ya AgriSeta e mabapi le kopo eo ka mokgwa oo kopo e o batlang a be a bolele le dintlha tse hlokehang tseo a batlang ho tsebiswa ka tsona. Mokopi o lokela hore hape a bolele le hore na rekoto eo o tla batla ho e fumana ka puo e itseng a be a bolele le aterese ya hae ya poso kapa nomoro ya fekse ya mona Rephaboliking ya Afrika Borwa.

Ha kopo e entswe lebitsong la motho e mong, mokopi o lokela ho romela bopaki ba boemo ba hae mabapi le mokopi ya etsang kopo ka mokgwa o tla kgotsofatsa Mohlanka wa Tlhahisoleseding.

Ha ho ka etseha hore motho a se ke a kgona ho etsa kopo ya phihlelo ya rekoto ya AgriSeta ka baka la ho se tsebe ho ngola le ho bala kapa kgolofalo, yena a ka etsa kopo e jwalo ka molomo. Mohlanka wa Tlhahisoleseding wa AgriSeta o tla lokela ho nka kopo eo ya molomo a e ngole fatshe foromong e beuweng e be o neha mokopi khopi ya yona.

9 DITSHEBELETSO TSE LENG BAKENG SA SETJHABA

• Mofuta wa ditshebeletso

Ditshebeletso tsa AgriSeta di kenyelletsa:-

- o ho kenya tshebetsong morero wa yona wa bokgoni ba mokga ka ho thea mananeo a ho ithuta, ho ananela merero ya bokgoni ba mosebetsing, ho aba dithuso tsa ditjhelete ekasitana le ho lebela thupelo ya thuto ka hara mokga.;
- o ho kgothaletsa mananeo a ho ithuta ka ho hlwaya dibaka tsa ho sebetsa bakeng sa boiphihlelo bo fumanwang mosebetsing, ho tshehetswa le ntshetsopele ya methiriele ya ho ithuta, ho ntlafatsa mosebetsi wa ho ithuta le ho thusa phethahatsong ya ditumellano tsa ho ithuta;
- o ho ngodisa ditumellano tsa ho ithuta;
- o ho bokella le ho aba ditefiso tsa ntshetsopele ya bokgoni mokgeng wa yona.

Ditshebeletso tsena ha di fumanwe ke ditho tsa setjhaba empa ke boramesebetsi le basebetsi ba ka hara mokga o kgethuweng wa moruo wa AgriSeta.

• Ka moo o ka fihlelang ditshebeletso tsena

Ha fela setho sa setjhaba se wela ka hara tlhaloso ya ramosebetsi kapa mosebetsi mokgeng o kgethuweng wa moruo wa AgriSeta (jwalo ka ha ho hlalositswe Molaong wa Ntshetsopele ya Bokgoni), yena a ka kgona ho fihlela ditshebeletso tsena ka ho romela kopo ho Mohlanka wa Tlhahisoleseding wa AgriSeta atereseng e ka hodimo.

10 DITLHOPHISO TSA HORE SETJHABA SE BE LE SEABO HA HO ETSWA LEANO

Molao wa Ntshetsopele ya Bokgoni le Molao wa Motheo wa AgriSeta o loketsa ho ba le seabo ha basebetsi le boramesebetsi mokgeng o kgethuweng wa moruo wa AgriSeta feela. Batho ba welang sehlopheng sena ba ka kenela dikopano tse akaretsang tsa AgriSeta mme ba kgetha le boto ya botsamaisi ya AgriSeta ba be ba kenele le dikgetho tsa ho ba botong e jwalo ka ho ya ka molao wa motheo wa AgriSeta le Molao wa Ntshetsopele ya Bokgoni.

- 11 **MEKGWA YA TOKISO E LENG TENG HA HO SA LATELWA DIPEHELO**
 AgriSeta ha e na mekgwa ya tshebetso ya ka hare ya boipiletso e tsamaelanang le Molao. Ka mekgwa oo, ngangisano e mabapi le Molao e ka rarollwa ka ho ya lekgotleng le tshwanetseng la dinyewe ka ho toba.
- 12 **TLHAHISOLESEDING E NNGWE E KA BEHWANG KE MOLAO**
 Ha jwale ha ho na tlhahisoleseding e leng teng ho tswa ho Letona la Toka le Ntshetsopele ya Molao wa Motheo ka ho ya ka karolo ya 92 e ka kengwang mona.
- 13 **DITEFELLO TSE BEUWENG**
 Molao o beha mefuta e mebedi ya ditefello, e leng tefello ya kopo le tefello ya phihlelo, e leng tse tshwanetsweng ho leshwa pele AgriSeta e ka fumana dikopo tsa tlhahisoleseding. Mokopi ka seqo sa hae, ke hore, mokopi ya kopang phihlelo ya rekoto e nang le tlhahisoleseding e mabapi le motho ka seqo sa hae ha a tshwanela ho lefa tefello ya kopo. Mokopi ofe kapa ofe e mong, eo e seng mokopi ka seqo sa hae, o tla lokela ho lefa tefello eo.
 Mokopi (eo e seng mokopi ya batlang lesedi le mabapi le yena ka seqo sa hae) o lokelwa ho tsebisa ke Mohlanka wa Tlhahisoleseding hore a lefe tefello e beuweng ya kopo pele ho sebetsanwa le kopo ya hae.
 Ha ho ka etseha hore mokopi a se ke a tshwareha hantle ka thendara kapa ho lefa tefello ya kopo, mokopi a ka tlisa kopo eo lekgotleng la dinyewe.
 Mohlanka wa Tlhahisoleseding o lokela ho tsebisa mokopi ka qeto ya hae ka mekgwa o boletsweng ke mokopi.
 Ha ho ka etsahala hore Mohlanka wa Tlhahisoleseding a ananele kopo, ho na le tefello e nngwe hape ya phihlelo e lokelwang ho leshwa bakeng sa phenyekollo, ho lokisa, ho hlahisa hape le bakeng sa nako efe kapa efe e nkuweng e fetileng dihora tse beuweng tsa ho lokisa le ho batla rekoto eo e kotjwang.
 Ditefello tse beuweng di hlalosewa mona ka tlase ka ho ya ka melawana e rerilweng Molaong.
- 14 **DIREKOTO TSE TSHWERWENG KE AGRISETA**
 Re boloka direkoto tlasa dihlopha le dihlooho tsena tse latelang. Le ha ho le jwalo, re kopa hore o ele hloko hore ho ngola fatshe sehlopha kapa sehlooho sa taba bukaneng ena ha ho bolele hore kopo ya phihlelo ya direkoto tse jwalo e tla phethahatswa. Dikopo tsohle tsa phihlelo di tla lekolwa ka ho ya ka bong le ka ho latela dipehelo tsa Molao.
- 14.1 **Direkoto tsa ka hare**
 Direkoto tse latelang ke tse mabapi le ditaba tsa Agriseta:
- Molao wa Motheo wa AGRISETA
 - Direkoto tsa ditjhelete
 - Direkoto tsa tshebetso
 - Ditokelo tsa boqapi
 - Direkoto tsa papatso;
 - Ngollano ya ka hare;
 - Direkoto tsa dihlahiswa;
 - Direkoto tse mabapi le melao;
 - Maano le mekgwatshebetso ya ka hare;
 - Direkoto tse tshwerweng ke bahlanka ba mokga wa mmuso.
- 14.2 **Direkoto tsa basebetsi**
 Ka basebetsi ho buuwa ka motho ofe kapa ofe ya sebetsang kapa ya fanang ka tshebeletso ho AgriSeta kapa lebitsong la yona mme a fumana kapa a lokela ho fumana mopotso ofe kapa ofe le motho ofe kapa ofe ya thusang ho phethahatsa kapa ya tsamaisang mosebetsi ofe kapa ofe kapa diitsebeletso tsa AgriSeta. Hona ho kenyelletsa, ntle le meedi, balaodi, dihlooho tsa mafapha, batsamaisi, basebetsi bohle ba dinako tsohle, basebetsi ba nakwana le basebetsi ba dinako tse itseng ekasitana le basebetsi ba konteraka. Direkoto tsa basebetsi di kenyelletsa ho latelang:

- Direkoto dife kapa dife tsa motho ka seko tse fuweng mokga wa mmuso ke basebetsi ba ona;
- Direkoto dife kapa dife tseo motho wa boraro a faneng ka tsona ho mokga wa mmuso tse mabapi le basebetsi ba ona;
- Maemo a tshebetso le direkoto tse ding tsa dikonteraka tse amanang le basebetsi le tse tshwanang le tsa semolao;
- Direkoto tsa tekolo ya ka hare; le
- Direkoto tse ding tsa ka hare le dingollano.

14.3 **Direkoto tse amanang le mosebetsi**

Tlhahisoleseding e amanang le mosebetsi e kenyelletsa ho latelang:

- Direkoto dife kapa dife tseo motho wa boraro a faneng ka tsona mokgeng wa mmuso; le
- Direkoto tse hlhisitsweng kapa tse ka hara mokga wa mmuso tse amanang le mosebetsi kapa ditshebeletso, ho kenyelletsa le direkoto tsa kgwebisano.

14.4 **Batho ba bang**

Ho bolokwa direkoto tse mabapi le batho ba bang, ho kenyelletswa le ho se behe meedi, boramesebetsi, basebetsi, boradikonteraka, bafepedi, mafapha, makala le baabi ba ditshebeletso. Ho seng jwalo, batho ba bang ba ka ba le direkoto tseo ho ka thweng ke tsa mokga wa mmuso. Direkoto tse na tse latelang di wela tlasa sehlopha sena:

- Basebetsi, direkoto tse amanang le mosebetsi kapa tshebeletso tse tshwerweng ke motho e mong ho fapana le ha di tshwerwe ke AgriSeta; le
- Direkoto tse tshwerweng ke AgriSeta tse mabapi le batho ba bang, ho kenyelletswa le direkoto tsa ditjhelete, ngollano, direkoto tsa dikonteraka, direkoto tseo ho faneng ka tsona ke motho e mong, le direkoto tseo motho wa boraro a faneng ka tsona mabapi le boradikonteraka/bafepedi ba hae.

14.5 **Direkoto tse ding**

Ho na le direkoto tse ding tse tshwerweng tse kenyelletsang:-

- Tlhahisoleseding e mabapi le mosebetsi ya kgwebo ya AgriSeta; le
- Tlhahisoleseding ya diphuputso tsa AgriSeta kapa tse netsweng lebitsong la motho wa boraro.

DITEFELLO TSE MABAPI LE MEKGA YA MMUSO

Karolo ya ii ya Tsebiso ya 187 Koranteng ya mmuso ka la 15 Hlakola 2002

1. Tefello ya khopi ya the manual as contemplated in regulation 5(c) is R0,60 bakeng sa fothokhopi e nngwe le e nngwe ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya yona thereof.
2. Ditefello tsa tlhahiso hape e boletsweng molawaneng wa 7(1) di ka mokgwa ona o latelang:
 - (a) Bakeng sa fothokhopi e nngwe le e nngwe ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona R0,60
 - (b) Bakeng sa khopi ka nngwe e hatisisweng ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona e tshwerweng khomputareng kapa ka mokgwa o ka balwang ka elektroniki kapa motjhini R0,40
 - c) Bakeng sa khopi e ka mokgwa o ka balwang ka khomputara ho -
 - i) *stiffy disc* R5,00
 - ii) *compact disc* R40,00
 - d) (i) Bakeng sa ngolollo ditshwantsho tse bonwang, tsa boholo ba leqephe la A4 kapa karolo ya lona R22,00
 (ii) For khopi ya ditshwantsho tse bonwang R60,00
 - e) (i) Bakeng sa ngolollo ya rekoto e mamelwang, kapa ya boholo ba leqephe la A4 kapa karolo ya lona R12,00
 (ii) Bakeng sa khopi ya rekoto e mamelwang R17,00
3. Tefello ya kopo e leshwang ke mokopi e mong le e mong, eo e seng mokopi ya batlang tse mabapi le tsa yena ka seko sa hae, eo ho buuwang ka yena molawaneng wa 7(2) ke R35,00.
4. Ditefello tsa phihlelo tse leshwang ke mokopi ya boletsweng molawaneng wa 7(3) di ka mokgwa o latelang:
 - (1)(a) Bakeng sa fothokhopi e nngwe le e nngwe ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya yona R0,60
 - (b) Bakeng sa khopi ka nngwe e hatisisweng ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya yona e tshwerweng khomputareng kapa ka mokgwa o ka balwang ka elektroniki kapa motjhini R0,40
 - (c) Bakeng sa khopi e ka mokgwa oa ka balwang ka khomputara ho -
 - (i) *stiffy disc* R5,00
 - (ii) *compact disc* R40,00
 - (d) (i) Bakeng sa ngolollo ya ditshwantsho tse bonwang, tsa

	boholo ba leqephe la A4 kapa karolo ya yona	R22,00
	(ii) Bakeng sa khopi ya ditshwantsho tse bonahalang	R60,00
(e)	(i) Bakeng sa ngolollo ya rekoto e mamelwang, ya boholo
ba leqephe la A4 kapa karolo ya lona	R12,00
	(ii) Bakeng sa khopi ya rekoto e mamelwang	R17,00
(f)	Ho phenyekolla le ho lokisa rekoto hore e utullwe R15,00 bakeng sa
hora ka nngwe kapa karolo ya hora, ho sa kenyelletswa hora ya pele, e
hlokehang bakeng sa phenyekollo le tokiso eo.	
(2)	Bakeng sa merero ya karolo ya 22(2) wa Molao, hona ho latelang ke hona ho
sebetsang:	
	(a)	Dihora tse tsheletseng jwalo ka dihora tse ka hodimo pele depositi e ka
leshwa; le
	(b)	karolo ya nngwe ho tharo ya tefello ya phihlelo e leshwang jwalo ka
depositi ke mokopi.
(3)	Tjhelete eo e leng yona hantle ya poso e leshwa ha khopi ya rekoto e lokelwa ho
posetswa mokopi.	

DIFOROMO TSE BEUWENG BAKENG SA PHIHLELO YA TLHAHISOLESERING

KOPO YA PHIHLELO YA REKOTO YA MOKGA WA MMUSO

(Karolo ya 18(1) of the Molao wa Kgothaletso ya Pihlelo ya Tlhahisoleseding, 2000 (Molao wa Nomoro ya 2 wa 2000))

BAKENG SA HO SEBEDISWA KE LEFAPHA

Nomoro ya referense:

Kopo e amohetswe ke (bolela boemo, lebitso le sefane sa mohlanka wa tlhahisoleseding / motlatsi wa mohlanka wa tlhahisoleseding) ka la (mohla) mona (sebaka).

Tefello ya kopo (ha a le teng): R

Depositi (ha a le teng): R

Tefello ya pihlelo: R

TSHAENO YA MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING /MOTLATSI WA MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING

A. Dintlha tsa mokga wa mmuso

Lebitso la Mokga wa Mmuso	Agriculture Sector and Education Authority (AgriSeta)
Mohlanka ya Kgethuweng wa Tlhahisoleseding	Mong. J Madiba
Motlatsi wa Mohlanka ya Kgethuweng wa Tlhahisoleseding (ha a le teng)	Mme A Labuscagne
Aterese ya e-meile ya Mohlanka wa Tlhahisoleseding/Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding	jerry@agriseta.co.za annetje@agriseta.co.za
Aterese ya poso	PO Box 26024 ARCADIA 0007
Aterese ya seterata	AgriSETA House 529 Belvedere Street ARCADIA 0007
Nomoro ya founu	+27 12 325-1655
Nomoro ya fekse	+27 12 325-1677

B. Dintlha tsa motho ya kopang ho fihlela rekoto

(a) Dintlha tsa motho ya etsang kopo ya ho fihlela rekoto di lokelwa ho ngolwa mona ka tlase.

(b) Fana ka aterese le/kapa nomoro ya fekse ya Rephaboliking eo tlhahisoleseding e lokelwang ho romelwa ho yona.

(c) Bopaki ba boemo boo o etsang kopo ho bona, ha ho hlokeha, bo lokelwa ho hokelwa.

Mabitso ka botlalo le sefane: Nomoro ya boitsebiso: Aterese ya poso:

Nomoro ya fekse: Nomoro ya thelefounu: Aterese ya e-meile:

Boemo boo o le ho bona ha ho etsa kopo lebitsong la motho e mong:

C. Dintlha tsa motho eo ho etsuwang kopo lebitsong la hae

Karolo ena e lokelwa ho tlatswa feela ha kopo ya tlhahisoleseding e etswa lebitsong la motho e mong.

Mabitso ka botlalo le sefane:

Nomoro ya boitsebiso:

D. Dintlha tsa rekoto

(a) Fana ka dintlha tse fellelseng tsa rekoto e kotjwang ho fihlelwa, ho kenyelletswa le nomoro ya referense ha o e tseba, ho etsa hore ho tle ho kgonwe ho fumanwa rekoto eo.

(b) Haebe sebaka seo ho fanweng ka sona ha se a lekana re kopa hore o tswele pele leqepheng le leng le ka thoko e be o le hokela foromong ena. **Mokopi o lokela ho saena maqephe ohle a mang a hoketsweng.**

1. Tlhaloso ya rekoto kapa karolo e tshwanetseng ya rekoto:

2. Nomoro ya referense, ha e le teng:

3. Dintlha tse ding hape tsa rekoto:

E. Ditefello

(a) Kopo ya phihlelo ya rekoto, ntle le rekoto e nang le tlhahisoleseding e mabapi le wena ka seqo sa hao, e tla sebetswa feela ka mora ho ba **tefello ya kopo** e se e lefuwe.

(b) O tla tsebiswa ka palo e hlokehang hore e leshwe jwalo ka tefello ya kopo.

(c) **Tefello e leshwang bakeng sa phihlelo** ya rekoto e itshetlehile hodima mokgwa oo rekoto e batlwang ho fumanwa ka ona e nako e utlwalang e hlokehang bakeng sa ho phenyekolla ho batlwa le ho lokisa rekoto.

(d) If you qualify for exemption of the payment of any fee, please state the reason therefore.

Lebaka le tla etsa hore o se ke wa lefiswa tefello e hlokehang:

F. Foromo ya phihlelo ya rekoto

Ha o ka sitiswa ke kgolofalo ho bala, ho bona kapa ho mamela rekoto e ka mokgwa oo ho fanweng ka ona ho 1 ho isa ho 4 mona ka tlase, bolela kgolofalo ya hao mme o bolele hore o kopa rekoto ka mokgwa ofe.

Kgolofalo:	Mokgwa oo o kopang rekoto ka ona:
DINOUTSU:	
(a) Ho bolela mokgwa oo o batlang ho fihlela lesedi ka ona ho tla itshetleha hodima mokgwa oo rekoto eo e fumanehang ka ona.	
(b) Phihlelo ka mokgwa o kopilweng e ka hanelwa tlasa mabaka a mang a itseng, mme moo o tsebiswa ha phihlelo e tla etswa ka mokgwa o mong o fapaneng.	
(c) Tefello e leshwang bakeng sa phihlelo, ha a le teng, karolwana ya yona e tla laolwa ke mokgwa oo phihlelo e kopilweng ka ona.	

Tshwaya lebokose le tshwanetseng ka "X".

1. Ha rekoto e le ka mokgwa o ngotsweng kapa o hatitsweng -			
	khopi ya rekoto*		hlahlobo ya rekoto
2. Ha rekoto e na le ditshwantsho tse bonwang -			
(hona ho kenyelletsa difoto, di-slide, kgatiso tsa video, ditshwantsho tse etsuwang ka khomputara, meralo, jj.)			

	Ho bona ditshwantsho		Khopi ya ditshwantsho*		Ngolollo ya ditshwantsho*
3. Ha rekoto e na le mantse a ngotsweng kapa tlhahisoleseding e ka hlahiswang hape ka modumo-					
	Mamela <i>soundtrack</i> (<i>audio cassette</i>)		Ngolollo ya <i>soundtrack</i> * (tokomane e ngotsweng kapa e hatisitsweng)		
4. Ha rekoto e le khomputareng kapa e le ka mokgwa wa elektroniki kapa o balwang ka motjhini -					
	khopi e hatisitsweng ya rekoto*		khopi e hatisitsweng ya tlhahisoleseding e nkuweng rekotong*		Khopi e ka mokgwa o balwang ka khomputara* (<i>magnetic</i> kapa <i>optical disc</i>)
*Ha o kopa khopi ya ngolollo ya rekoto (ka hodimo), na o batla hore khopi kapa ngolollo e posetswe ho wena?				EE	TJHE
Ho na le tefello ya poso e leshwang.					
<i>Ela hloko hore ha rekoto e se teng ka puo eo o e batlang, o ka e fuwa ka puo eo rekoto e fumanehang ka yona.</i>					
Na o ka rata ho fumana rekoto ka puo efe?					

G. Tsebiso e mabapi le qeto e nkuweng ka kopo ya phihlelo

O tla tsebiswa ka ho ngollwa hore na kopo ya hao e ananetswe/hanetswe. Ha o rata ho tsebiswa ka qeto eo ka mokgwa o mong, o kotjwa hore o bolele mokgwa oo e be o fana ka dintlha tse hlokehang tse tla etsa hore ho latelwe kopo ya hao.

Na o ka rata ho tsebiswa jwang ka qeto e nkuweng mabapi le kopo ya hao ya phihlelo ya rekoto?

E saennwe mona _____

Letsatsing lena la di _____ la _____ 20__

TSHAENO YA MOKOPI / MOTHO EO KOPO E ETSUWANG LEBITSONG LA HAE